

บทที่ 5

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดของรูปแบบ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย

1. หลักการและเหตุผลของรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ฯ
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ฯ

ตอนที่ 2 รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ฯ

1. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ฯ
2. ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ฯ

ตอนที่ 3 การนำรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ฯ ไปใช้ปฏิบัติ

1. วิธีการนำรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ฯ ไปใช้
2. เงื่อนไขของการนำรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ฯ ไปใช้

ตอนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การเจริญเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาบูรณาการและผสมผสานเข้ากับการจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยีจึงช่วยขยายโอกาสในการเรียนรู้ให้กว้างยิ่งขึ้น (ธนิศ ภูศิริ, 2555) จากนโยบายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ.2558 นั้น ประเทศไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อตอบรับการนโยบายนี้ โดยเน้นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและประชาชน ทั้งทักษะภาษาและทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีของภาคการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งอนุทวีป (OLSP, 1996 อ้างถึงใน พุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, 2553) ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตเช่นเดียวกัน สิ่งสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนได้ คือ การรู้สารสนเทศ (Information literacy) ซึ่งจากการศึกษาการรู้สารสนเทศ พบว่า การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนในปัจจุบันทำได้ง่ายขึ้น แต่ในทางกลับกันการพึ่งพาเครื่องมือค้นหา (Search engine) กลับมีมากจนเกินไป (November, 2010 cited in Bellanca and Brandt, 2010) ระดับการรู้สารสนเทศของนักเรียนในยุคใหม่จึงลดลง (Eisenberg et al., 2004) สำหรับประเทศไทยนักเรียนที่กำลังเผชิญกับปัญหาเช่นนี้ นักเรียนเชื่อถือข้อมูลจากเครื่องมือค้นหาและนำไปใช้โดยขาดการพิจารณาสารสนเทศนั้นอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหาการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนต้องการถ่ายทอดอย่างแท้จริง

จากการศึกษาการรู้สารสนเทศของนักเรียน พบว่า การบูรณาการการสอนการรู้สารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การสอดแทรกเนื้อหาเข้าไปในกิจกรรมการเรียนรู้หลักที่นักเรียนต้องเรียนอยู่เป็นประจำ (Andretta, 2005) นอกจากนี้การเสริมสร้างการรู้สารสนเทศในสังคมไทยควรได้รับการประสานงานจากทั้งในระดับผู้บริหาร ผู้สอน ทรัพยากร แหล่งการสืบค้น และนักเรียนสร้างให้เกิดเครือข่ายแห่งการเรียนรู้สารสนเทศขึ้น เพื่อให้นักเรียนสามารถนำทักษะที่ได้ไปใช้ในการศึกษาการทำงาน และการดำเนินชีวิตประจำวันได้ (อาชัญญา รัตนอุบล และคณะ, 2550)

แหล่งทรัพยากรที่มีจำนวนมากในปัจจุบัน กลายเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญกับผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต ทั้งในด้านการสืบค้นสารสนเทศและด้านความน่าเชื่อถือของสารสนเทศที่สืบค้น วิธีการจัดระเบียบข้อมูลแบบเดิมๆ ไม่สามารถทำงานกับข้อมูลจำนวนมากๆ ได้เต็มที่ (กรกฎ เชาวะวณิช, 2548) โซเชียลบุ๊กมาร์ก (Social bookmark) จึงถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตให้สามารถสืบค้นแหล่งข้อมูลได้ง่ายยิ่งขึ้น (Gordon-Murnane, 2006) คุณสมบัติของโซเชียลบุ๊กมาร์กนั้นถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อรองรับเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เน้นการใช้งานของข้อมูลสารสนเทศร่วมกันของชุมชนการเรียนรู้ สถาบันการศึกษาจึงสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือนี้ในการจัดระบบความรู้ทางสังคม เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ในรูปแบบที่แปลกใหม่และน่าตื่นตาดังยิ่งขึ้น (Redden, 2010) นอกจากนั้นแล้ว โซเชียลบุ๊กมาร์กยังช่วยพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการเรียนรู้ร่วมกันทั้งสำหรับครูผู้สอนและนักเรียนได้เป็นอย่างดี (Manning and Johnson, 2011) จากงานวิจัยของ Heymann (2008) พบว่า ข้อมูลที่สะสมอยู่ในโซเชียลบุ๊กมาร์กร้อยละ 25 ไม่สามารถสืบค้นได้จากโปรแกรมค้นหา (Search Engine) ทำให้ในบางครั้งผู้ใช้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นหรือต้องการ ดังนั้นในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ หรือกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นการสืบสอบ การค้นคว้าข้อมูล วิเคราะห์และประเมินข้อมูล โซเชียลบุ๊กมาร์กจึงมีส่วนช่วยเพิ่มโอกาสและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยและการศึกษาเป็นอย่างมาก (Enrique Estellés et.al, 2010)

การปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนเป็นการผสมผสาน โดยนำเอาจุดแข็งของการเรียนในห้องเรียนแบบปกติรวมเข้ากับข้อดีของการเรียนแบบออนไลน์ เป็นทางเลือกใหม่สำหรับการจัดการศึกษาในทุกๆ ระดับ (Jonassen, 1999) เพราะการเรียนแบบผสมผสานนั้นถือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมากที่สุด (Bonk and Graham, 2006; Driscoll, 2002; Singh, 2003) ข้อดีของการเรียนแบบผสมผสานจะช่วยเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (Doderer et al., 2001) ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน มีแรงจูงใจในการเรียน และให้ความสนใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น (Gulsecen, 2004) อีกทั้งยังสามารถสร้างความรู้สึกร่วมในการเป็นชุมชนการเรียนรู้ได้มากกว่ารูปแบบอื่นๆ ทำให้บรรยากาศการเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (Rovai and Jodan, 2004)

กระบวนการเรียนในวิชาประวัติศาสตร์ที่มีการศึกษาค้นคว้ารวบรวมหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และนำเสนอข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษา เรียกว่า วิธีการทางประวัติศาสตร์ มีขั้นตอนที่สำคัญตามลำดับ ได้แก่ การกำหนดประเด็นปัญหาหรือเรื่องที่จะศึกษา การรวบรวมหลักฐานประเภทต่างๆ การตรวจสอบและประเมินคุณค่าของหลักฐาน การตีความหลักฐานและขั้นตอนสุดท้าย คือการเรียบเรียงและนำเสนอข้อมูล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553; เฉลิม นิติเขตต์ปรีชา, 2545; ณรงค์ พ่วงพิศและคณะ, 2544; Gottschalk, 1963; Bussiere, 2005; Pavlac, 2005:online) จากการศึกษาการสอนประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา นั้นรูปแบบการสอนส่วนใหญ่เป็นการสอนแบบปกติในห้องเรียน ยังไม่มีรูปแบบการสอนออนไลน์ ดังนั้นเพื่อปรับการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย และสอดคล้องกับบริบทของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ จึงควรนำการเรียนการสอนแบบออนไลน์มาผสมผสานเข้ากับการเรียนการสอนแบบปกติในห้องเรียน เพราะจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนและเพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้ยิ่งขึ้น อีกทั้งโซเซียลมีเดียมาร์กซึ่งถือเป็นเครื่องมือทางปัญญา (Cognitive Tool) บนออนไลน์ที่ช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาให้แก่ผู้ใช้ ช่วยส่งเสริมกระบวนการค้นคว้า พัฒนาศักยภาพในด้านการบริหารจัดการข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการนำโซเซียลมีเดียมาร์กมาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ตามขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่สอดคล้องกับกระบวนการการรู้สารสนเทศ เพื่อจะได้ นำรูปแบบจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเซียลมีเดียมาร์กและวิธีการทางประวัติศาสตร์ฯ

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเซียลมีเดียมาร์กและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเซียลมีเดียมาร์กและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเซียลมีเดียมาร์กและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 2

รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วยรายละเอียด 2 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ และขั้นตอนของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ฯ

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. สื่อสนับสนุน
2. ระบบจัดการเรียนรู้
3. การติดต่อสื่อสาร
4. แหล่งสารสนเทศ
5. การวัดและประเมินผล

ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประเด็นปัญหา
2. การรวบรวมสารสนเทศ
3. การประเมินคุณค่าสารสนเทศ
4. การตีความข้อมูลหลักฐาน
5. การนำเสนอผลงาน

- องค์ประกอบของรูปแบบฯ**
- หมายถึง สื่อสนับสนุน
  - หมายถึง ระบบจัดการเรียนรู้
  - หมายถึง การติดต่อสื่อสาร
  - หมายถึง แหล่งสารสนเทศ
  - หมายถึง การวัดและประเมินผล

- กิจกรรมและเครื่องมือในรูปแบบฯ**
- หมายถึง การเรียนในชั้นเรียน
  - หมายถึง การระดมสมอง
  - หมายถึง โซเชียลมีเดีย
  - หมายถึง เอกสารที่ร่วมกันออนไลน์
  - หมายถึง สื่อนำเสนอที่ร่วมกันออนไลน์

แผนภาพที่ 5.1 แสดงองค์ประกอบและขั้นตอนของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายละเอียดขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเซียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเซียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สื่อสนับสนุน (Supported Materials)

สื่อสนับสนุน (Supported Materials) ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยในการเรียน เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติ จากผู้สอนหรือแหล่งสารสนเทศต่างๆ ไปยังนักเรียน นำเสนอทั้งในรูปแบบสื่อที่ใช้ในห้องเรียนทั่วไปและรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น แบบเรียนคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เคลื่อนที่ต่างๆ เป็นต้น สื่อเหล่านี้ถือเป็นส่วนสำคัญในการส่งผ่านความรู้ และการจดจำความรู้ ช่วยให้การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่ 2 ระบบจัดการเรียนรู้ (Learning Management Systems)

ระบบจัดการเรียนรู้เป็นโปรแกรมจัดการเรียนรู้ซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนรู้ให้ผู้สอน โดยนำเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตมาจัดการให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันระหว่างนักเรียนและผู้สอน ทั้งนี้ จะช่วยให้นักเรียนและผู้สอนจะเข้าถึงเนื้อหาและใช้งานได้ง่าย นอกจากนี้ ยังอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียนในการเข้าถึงเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน เครื่องมือที่นำมาใช้ ได้แก่ เครื่องมือด้านการควบคุมจัดการ การสำรวจข้อมูล การสนับสนุนข้อมูล การบันทึกข้อมูลของนักเรียน การวัดประเมินผล และการบันทึกคะแนน

องค์ประกอบที่ 3 การติดต่อสื่อสาร (Communications)

การติดต่อสื่อสารในที่นี้เป็นการติดต่อสื่อสารกันระหว่างผู้สอนและนักเรียน นักเรียนและนักเรียน มีลักษณะเป็นการสนทนาทั้งแบบประสานเวลา (Synchronous Discussions) และแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous Discussions) เครื่องมือที่ช่วยในการติดต่อสื่อสารและใช้สำหรับจัดการเรียนรู้ออนไลน์ ได้แก่ แชท ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ กระดานอภิปราย กระดานประกาศ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 4 แหล่งสารสนเทศ (Information Resources)

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้และประสบการณ์ต่างๆ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ (1) สารสนเทศประเภทอิเล็กทรอนิกส์ เข้าถึงได้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และ (2) แหล่งสารสนเทศประเภทสิ่งตีพิมพ์ ซึ่งเข้าถึงได้จากแหล่งต่างๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด หน่วยงานต่างๆ ที่ให้บริการข้อมูลความรู้ เป็นต้น เมื่อสืบค้นข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศแล้วจะต้องมีการบันทึกจัดเก็บสารสนเทศเพราะจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเองตาม อรรถาธิบายได้อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผล (Assessment & Evaluation)

การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย การวัดพื้นฐานความรู้ก่อนเรียน การวัดผลการเรียนรู้หลังเรียน รวมถึงการประเมินผลการทำงานระหว่างเรียนของนักเรียนโดยใช้ เกณฑ์การประเมินแบบรูบริค ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (1) การกำหนดประเด็น ปัญหา (2) การกำหนดคำสำคัญ (3) การระบุแหล่งสารสนเทศ (4) การรวบรวมสารสนเทศ (5) การ จัดเก็บสารสนเทศบนโซเชียลมีเดีย (6) การคัดเลือกสารสนเทศ (7) การประเมินสารสนเทศ (8) การวิเคราะห์ข้อมูล (9) การนำเสนอผลงาน (10) การระบุแหล่งอ้างอิง (11) การส่งงาน และ (12) การแสดงความคิดเห็น

รายละเอียดของขั้นตอนของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

กระบวนการเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดประเด็นปัญหา

ในขั้นตอนนี้ นักเรียนเรียนรู้จากกิจกรรมในชั้นเรียนซึ่งครูจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมและเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยให้นักเรียนได้แบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมระดมสมอง ซึ่งสมาชิกในกลุ่มจะร่วมกันระบุและตั้งคำถามเกี่ยวกับสารสนเทศที่ต้องการสืบค้น ระบุคำสำคัญในการสืบค้นค้น ระบุแหล่งสารสนเทศที่เป็นไปได้หลายๆแหล่ง และร่วมกันวางแผนการทำงานทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมสารสนเทศ

ในขั้นตอนนี้ นักเรียนแต่ละคนจะวางแผนกลยุทธ์ในการเข้าถึงสารสนเทศ สืบค้นและรวบรวมสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้โซเชียลมีเดียเป็นเครื่องมือในการรวบรวมสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ ได้แก่ (1) การรวบรวมสารสนเทศทั้งประเภทสิ่งตีพิมพ์และประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ (2) การบันทึกสารสนเทศที่สืบค้นได้ในโซเชียลมีเดีย

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินคุณค่าของสารสนเทศ

ในขั้นตอนนี้ นักเรียนแต่ละคนจะพิจารณาความเกี่ยวข้องและครอบคลุมสารสนเทศ เลือกสารสนเทศที่เหมาะสมกับคำถามที่ต้องการคำตอบ ประเมินคุณค่าของข้อมูลสารสนเทศตามวิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยดำเนินการ ดังนี้ (1) พิจารณาและคัดเลือกสารสนเทศที่เกี่ยวข้องในประเด็นที่สืบค้น และ (2) ประเมินคุณค่าของสารสนเทศโดยใช้แบบบันทึกการประเมินสารสนเทศออนไลน์เป็นเครื่องมือในการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 การตีความข้อมูลหลักฐาน

นักเรียนร่วมกันบันทึกข้อมูลที่ได้จากการอ่าน ทำความเข้าใจ กลั่นกรองและสรุปเนื้อหาที่ผ่านการประเมินแล้วว่า สามารถนำมาใช้งานได้จริง เนื้อหามีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษาอย่างครบถ้วน โดยใช้เอกสารที่ใช้ร่วมกันออนไลน์ (Google Document) เป็นเครื่องมือในการบันทึกการตีความข้อมูลร่วมกันกับสมาชิกภายในกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอผลงาน

นักเรียนร่วมกันสร้างสื่อสารสนเทศในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อสื่อความหมายของสารสนเทศที่นำเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย และใช้สารสนเทศได้ถูกต้องตามหลักจริยธรรม โดยดำเนินการ ดังนี้ 1) สร้างสื่อนำเสนอโดยใช้โปรแกรมนำเสนอออนไลน์ (Google Presentation) เป็นเครื่องมือในการนำเสนอข้อมูลร่วมกันของสมาชิกภายในกลุ่ม 2) แบ่งปันสื่อนำเสนอให้สมาชิกในชั้นเรียนผ่านทางเฟสบุคกลุ่ม 3) สมาชิกในห้องร่วมกันแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นในงานนำเสนอของกลุ่มอื่นๆ ผ่านทางเฟสบุคอย่างสร้างสรรค์ โดยการชมเชย ให้กำลังใจ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่างๆ เป็นต้น

กิจกรรมในทุกๆ ขั้นตอนนี้ นอกจากผู้เรียนจะได้นำเสนอผลงานแล้ว ผู้สอนจะเข้ามาสังเกต ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมต่างๆ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอีกด้วย

ตอนที่ 3

การนำรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศฯ ไปใช้ปฏิบัติ

การนำรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศฯ ไปใช้ปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) วิธีการนำรูปแบบฯ ไปใช้ และ 2) เงื่อนไขของการนำรูปแบบฯ ไปใช้

1. วิธีการนำรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายไปใช้

1.1 ผู้สอนที่นำรูปแบบฯ ไปใช้ ควรมีการเตรียมความพร้อมในขั้นก่อนการทดลองใช้รูปแบบฯ ทั้งในด้านเครื่องมือ ด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียน และควรมีการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง

1.2 ผู้สอนที่นำรูปแบบฯ ไปใช้ ควรตรวจสอบความพร้อมของนักเรียน ในด้านเครื่องมือ ด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำกิจกรรม ได้แก่ คอมพิวเตอร์ที่นักเรียนจะต้องใช้ระบบอินเทอร์เน็ต (ทั้งที่บ้านหรือภายในโรงเรียน) รวมถึงการสร้างบัญชีรายชื่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และการลงทะเบียนสมัครสมาชิกโซเชียลมีเดีย

1.3 ผู้สอนที่นำรูปแบบฯ ไปใช้ ควรมีการปฐมนิเทศ เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการเรียน ขั้นตอนต่างๆ และกิจกรรมของรูปแบบฯ ให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์ นักเรียน เจ้าหน้าที่ เป็นต้น โดยชี้ให้เห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการเรียนด้วยรูปแบบฯ นี้ เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนตลอดทั้งรูปแบบนั้นจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ ก็ต่อเมื่อได้รับความร่วมมือและเห็นถึงคุณประโยชน์จากทุกฝ่าย

1.4 ผู้สอนที่นำรูปแบบฯ ไปใช้ ควรมีการเก็บข้อมูลและตรวจสอบการมีส่วนร่วมของนักเรียน และผลที่ได้จากการเรียนเป็นระยะๆ ตลอดระยะเวลาในการใช้รูปแบบ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนได้เกิดการเรียนรู้จริง และหากมีปัญหาเกิดขึ้นผู้สอนก็จะสามารถแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ได้ทันทั่วทั้ง

2. เงื่อนไขของการนำรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ฯ ไปใช้

2.1 รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สื่อสนับสนุน 2) ระบบจัดการเรียนรู้ 3) การติดต่อสื่อสาร 4) แหล่งสารสนเทศ และ 5) การวัดและประเมินผล และมีขั้นตอนทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดประเด็นปัญหา 2) การรวบรวมสารสนเทศ 3) การประเมินคุณค่าสารสนเทศ 4) การตีความข้อมูลหลักฐาน และ 5) การนำเสนอผลงาน ดังนั้น หากนำรูปแบบฯ ไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้สอนควรดำเนินกิจกรรมให้ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 5 และขั้นตอนทั้ง 5 ทั้งในด้านของบุคคล เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เงื่อนไขของเวลาที่ระบุไว้ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์

2.2 ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ จะเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน ดังนั้น ควรมีความพร้อมในด้านเครื่องมือที่จำเป็น เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตลอดจนทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร

2.3 ผู้สอนที่นำรูปแบบฯ ไปใช้ ควรมีการแนะนำแหล่งสารสนเทศในเบื้องต้นให้แก่แก่นักเรียน เช่น แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2.4 ผู้สอนที่นำรูปแบบฯ ไปใช้กับการเรียนการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์นั้น ควรเลือกเนื้อหาในวิชาประวัติศาสตร์ที่มีความเหมาะสมกับการสืบค้นโดยใช้รูปแบบนี้ ทั้งสารสนเทศสิ่งตีพิมพ์และสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ เช่นเรื่อง บุคคลสำคัญในอดีต สถานที่ทางประวัติศาสตร์ เหตุการณ์สำคัญในอดีต เป็นต้น

2.5 การนำรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้โซเชียลมีเดียและวิธีการทางประวัติศาสตร์ฯ ไปใช้นั้น ในขั้นตอนการตั้งประเด็นคำถาม ผู้สอนควรสังเกตการณ์และคอยให้ข้อเสนอแนะในการตั้งคำถามที่เหมาะสม ตลอดจนประเด็นที่เอื้อต่อการสืบค้น สำหรับขั้นตอนอื่นๆ บนออนไลน์ก็เช่นเดียวกัน ผู้สอนควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนให้แก่แก่นักเรียน ทั้งนี้ในระยะเริ่มต้นของการใช้รูปแบบนั้น ผู้สอนอาจต้องคอยให้คำชี้แนะอย่างใกล้ชิด เมื่อนักเรียนเริ่มคุ้นเคยกับกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ แล้ว ผู้สอนอาจเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์ โดยให้นักเรียนได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้สารสนเทศด้วยตนเองต่อไป